

WIE IS BEVOEGD OM UW BV TE VERTEGENWOORDIGEN?

Een krabbel met grote gevolgen

Het lijkt simpel: er is maar één iemand bevoegd om uw bv te vertegenwoordigen en dat bent u als dga. De praktijk is anders.

U zult in sommige gevallen ook uw werknemers overeenkomsten laten ondertekenen. Maar wie zijn er allemaal bevoegd om namens uw bv te handelen? En waar moet u op letten bij de ondertekening door uw contractspartij?

U bent als dga per definitie bevoegd uw bv te vertegenwoordigen. Andere partijen moeten erop kunnen vertrouwen dat een statutair bestuurder zonder meer die bevoegdheid heeft. Belangrijke overeenkomsten zult u natuurlijk zelf ondertekenen, maar mogelijk maken uw commerciële werknemers ook deals namens de bv. Zij zullen daarvoor niet steeds een expliciete volmacht hebben. Een overeenkomst is bovendien niet altijd een formeel contract, ook een bestelling per e-mail is een transactie waarbij uw bv partij is.

Beperkingen

De enige beperking in de vertegenwoordigingsbevoegdheid die u kunt opnemen, is dat u uitsluitend gezamenlijk met een ander bevoegd bent de bv te vertegenwoordigen (een twee-handtekeningen-clausule). U kunt tegenover andere partijen niet opnemen dat u slechts bevoegd bent om de bv tot een bepaald bedrag te vertegenwoordigen. De statutair bestuurder is (al dan niet samen met iemand anders) bevoegd om de bv in alle gevallen en voor alle bedragen te vertegenwoordigen. De beperkingen tot

een bepaald bedrag of tot een bepaald soort transacties die u weleens ziet in het handelsregister, zijn er alleen voor procuratiehouders. Dat zijn geen bestuurders, maar werknemers of handelsagenten met een volmacht. Zelfs bij bv's met een zogenoemde one-tier board (dat wil zeggen een bestuur waarin zowel uitvoerende als niet-uitvoerende bestuurders zitting hebben) zijn alle bestuurders – dus ook de toezichthoudende bestuurders – naar buiten toe bevoegd om de bv te vertegenwoordigen. Intern – dus in relatie tot medebestuurders of aandeelhouders – kunnen aan een statutair bestuurder wel allerlei beperkingen worden opgelegd, bijvoorbeeld de verplichting om toestemming te vragen aan de raad van commissarissen voor bepaalde transacties. Als de bestuurder die interne regels aan zijn laars lapt en namens de bv een overeenkomst sluit, is dat gewoon een geldige overeenkomst. Daar is niets meer aan te doen. De bestuurder in kwestie heeft intern dan natuurlijk wel een probleem. Als het bedrijf ontevreden is met de overeenkomst, kan de bestuurder persoonlijk aansprakelijk worden gesteld. Als de bestuurder de statuten of interne regelingen overtreden heeft, draait hij zelf op

voor de schade die de onderneming heeft doordat zij vastzit aan de overeenkomst.

Gevaarlijk

Als de ondertekening namens uw bv formeel niet helemaal juist is, is dat eigenlijk helemaal niet erg, zolang u maar op de hoogte bent van de overeenkomst. Gevaarlijker is het als het gaat om onbevoegde ondertekening door uw wederpartij. U doet er goed aan om bij serieuze deals altijd even in het handelsregister te controleren hoe het zit met de vertegenwoordigingsbevoegdheid. Degene die zich naar de buitenwereld presenteert als chef, is niet altijd (zelfstandig) bevoegd om de organisatie te vertegenwoordigen. De 'directeur' van een bv is niet altijd ook statutair bestuurder. Soms is de bestuurder niet direct een natuurlijk persoon, maar zitten er een paar bv's tussen. In de overeenkomst moet dan die hele reeks van bv's worden opgenomen en u moet nagaan of er voor iedere schakel aan de bevoegdheidseisen is voldaan.

Onoplettendheid

Het komt geregeld voor dat ondernemingen een conceptovereenkomst presenteren waarin de eigen tussenschakels zijn weggelaten of waarin wordt uitgegaan van één handtekening terwijl er twee bestuurders moeten tekenen. Meestal is er in dit soort situaties geen sprake van opzet, maar van onoplettendheid. Dat lijkt onschuldig, maar de overeenkomst komt hiermee op losse schroeven te staan. Uw eigen bv heeft er niets aan als

Fokke & Sukke laten hun werknemers nooit wat tekenen

u na de ondertekening ontdekt dat uw wederpartij formeel niet op de juiste manier vertegenwoordigd werd. Het enige wat u dan kunt doen, is aan uw contractspartij vragen om de overeenkomst binnen een redelijke termijn alsnog op de juiste manier te tekenen. Gebeurt dat niet, dan kunt u de overeenkomst naast u neerleggen. De andere partij heeft een veel machtiger wapen in handen. Zij kan ieder moment de overeenkomst vernietigen door zich te beroepen op onbevoegde vertegenwoordiging. Deze mogelijkheid verjaart nooit. Als u uw wederpartij aanspreekt op nakoming, kan zij als verweer altijd nog dit konijn uit de hoge hoed tevoorschijn toveren.

Vernietigen

Helemaal zonder problemen is het natuurlijk niet om op deze manier een overeenkomst te vernietigen. Als uw contractspartij op zo'n manier probeert onder haar verplichtingen uit te komen, heeft u twee opties. U kunt zich beroe-

pen op door de onderneming gewekte schijn van vertegenwoordigingsbevoegdheid of u kunt de onbevoegde vertegenwoordiger persoonlijk aanspreken. De schijn van bevoegdheid wordt bijvoorbeeld gewekt in de volgende situatie. Een werknemer van een bv plaatst namens die bv bestellingen. De statutair directeur ziet het allemaal gebeuren (bijvoorbeeld omdat hij e-mails in cc ontvangt) en grijpt niet in. In dat geval kan de bv niet onder de overeenkomst uitkomen door er op te wijzen dat de werknemer in kwestie onbevoegd was de bv te vertegenwoordigen. De bv heeft zelf de indruk gewekt dat de werknemer namens de bv mocht handelen. In dit verband is bovendien van belang of het gaat om ongebruikelijke transacties. Als een secretaresse voor de zoveelste keer een gebruikelijke hoeveelheid kantoorartikelen bestelt, mag u er van uitgaan dat dit namens haar werkgever gebeurt, ook als de directie niet in de cc-regel staat. Als dezelfde secretaresse namens de bv ineens een auto bestelt, zou de verkoper wel moeten eisen

dat de bevoegde personen de bestelling bevestigen. Hij mag er niet op vertrouwen dat het wel goed zit. U moet extra oppassen als uw contractspartij vertegenwoordigd wordt door één bestuurder, terwijl formeel de handtekening nodig is van meerdere bestuurders. In dat geval zal niet snel worden aangenomen dat de schijn van bevoegdheid is gewekt. U had zelf dan in het handelsregister moeten nagaan hoeveel handtekeningen u nodig had. Als de onderneming niet kan worden verweten de schijn van bevoegdheid te hebben gewekt, kunt u de onbevoegde vertegenwoordiger zelf nog aanspreken. Die situatie doet zich bijvoorbeeld voor als een losgeslagen werknemer volstrekt op eigen houtje doet alsof hij het bedrijf vertegenwoordigt. Deze persoon wordt dan niet zelf partij bij de overeenkomst, maar u kunt hem wel verplichten uw schade te vergoeden.

Bevoegdheid

Als u zaken doet met een stichting, vereniging of vof is wat meer onderzoek naar de bevoegdheid van de bestuurders nodig. Bij een stichting of vereniging is voor bepaalde rechtshandelingen (de koop en verkoop van onroerend goed, zich borg stellen) een speciale voorziening in de statuten nodig. Als daarvoor in de statuten niets geregeld is, is het bestuur niet bevoegd om dat soort overeenkomsten te sluiten. In de statuten kunnen ook extra eisen zijn opgenomen, bijvoorbeeld de voorafgaande toestemming van de raad van toezicht. Ook voor de vof geldt een uitzondering: net als bij de maatschap is het bij de vof wél mogelijk om in het handelsregister op te nemen dat de vennoten individueel alleen tot een bepaald bedrag bevoegd zijn om de vennootschap te vertegenwoordigen. Conclusie van dit alles is dat het altijd verstandig is om uw contractspartij op te zoeken in het handelsregister. Dat kost een paar euro, maar levert een heleboel zekerheid op.

Bert van Mieghem, advocaat bij Wybenga Advocaten, e-mail: vanmieghem@wybenga-advocaten.nl